

Sosedje so vedeli, da se Jernejčevim letošnjo zimo ne godi preveč dobro. Saj je vsakdo čutil več ali manj slabe posledice zadnjih uim, ki so pobrale poljedelcu do malega ves up. Bili so vsi imovitejši od Jernejca in zato k njim še ni trkala lakota. Kdo naj se spomni, kadar ni sam v potrebi, bednega siromaka godca? Nobeden tudi ni pridelal toliko, da bi ponujal božje darove po hišah. Zima je dolga, ust veliko, kruha malo. Pozabili so ubogega Jernejca in njegovo družino, da je zares že pretila njemu in njegovim smrt za lakoto na pragu. Čudili so se pa sosodje tisto jutro, ko je Jernejcu zasvetil beli dan brez kruha, da Jernejec že zarana zameta vsa okna svoje hiše s snegom, kolikor more na visoko in na debelo. Čudili so se mu in ga povpraševali, zakaj dela to.

„Pst, le tiho! Prosim, vse povem, takoj vam povem, samo tiho, prosim, zastran mojih otrok. Nimam jim namreč dati kaj v skledo, pa moram zamašiti okna. Tako bodo vsaj mislili, da je še noč in bodo sladko spali — tudi lačni. Zato prosim: tiho, le tiho, pst.“ Pokazal je s prstom črez usta kakor sv. Janez Nepomučan na mostu in zadelaval okna še urneje.

Sosedje so se spogledali, zasmejali ter vrnili v hiše na toplo, zakaj na ostrem mrazu nima nihče rad dolgih pogovorov. Nekaterim so se smilili lačni otroci, drugim je ugajala Jernejčeva šala v toliki stiski.

Kmalu so se začela po vasi odpirati hišna vrata. Tu se je prikazala žena z jerbasom na glavi ter izginila okolo ogla k Jernejcu, tam je prišlo dekle s košem in zavilo k Jernejcu, ondi je hitela gospodinja s težkim cekarjem, ta z loncem, ona z latvico — vse so hitele k Jernejcu, a nobena ne prazna. Otroci so se prebudili; lačni so cvrčali, pa tudi kmalu utihnili, zakaj beli dan jim je prinesel kruha in drugega živeža. Začeli so se smejati očetovi šali, ki je vsem pomagala iz stiske in bede.

Skromnost cesarice Elizabete.

Resnična dogodba. Zapisal Ivo Trošt.

ajna naša cesarica Elizabeta je poleti često nepoznana ali s tujim imenom bivala v kopališču Hof-Gasteinu na Solnograškem. Rada je občevala s preprostimi, a cesarski rodovini srčno vdanimi domačini. Še danes kažejo uborno kmetiško hišico, kamor je hodila — obraz zakrit z gostim pajčelanom — z eno samo spremljevalko večkrat na teden pokušat kislo mleko.

Vljudna gospodinja je nekje slišala, da je letos med razno odlično najvišjo gospodo tudi „naša mati cesarica“. To je povedala damama, ki sta bili marsikatero popoldne pri nji v gostéh, in pristavila svojo srčno željo, da bi rada poznala cesarico.

„Morda ste jo že kdaj videli,“ reče starejša gospa in pogleda ženico.

„Morda sem jo, toda kdo naj razloči vso to visoko gospodo?“

„Saj bi jo poznali lahko tudi po podobi. Ali nimate njene podobe?“
vpraša gospa in se ozre po stenah. V kotu je res visela poleg cesarjeve
tudi cesaričina podoba med raznimi svetniki in spomini z božjih poti.

„No, glejte, po tejle sliki bi jo poznali prav lahko; jako ji je podobna.“

„Ali res? Ali jo vi poznate?“

„Prav dobro,“ de cesarica in se nasmehne, kar se je zgodilo po smrti
cesarjeviča Rudolfa, nje sina, le redkoma.

„Joj, pa bi jo pokazali še meni — našo mater cesarico.“

„Ne morem. Vi jo boste videli že še sami.“

„Ah, to bo veselje!“

Pustivši nekaj desetic na mizi za mleko, sta odšli dami kakor vsak
večer.

Kopališki čas se je nagnil h koncu.

Neki večer reče starejša dama: „Danes smo zadnjič skupaj, mamica.“

„Joj, pa še nisem videla naše cesarice!“

„Jaz vem, da ste jo videli; celo večkrat na teden ste jo videli,“ potrdi gospa resno in se odpravi.

„Da sem jo! Kdaj?“

Kmetica ni dobila odgovora. Še enkrat jo je pogledala črno oblečena gospa in odšla. Mamici se je zdelo, da ji sega prav v srce tisti pogled. Kako se začudi, ko najde na mizi, kjer je sedela prijazna gospa, pod krožnikom pet rumenih zlatnikov — cesarsko darilo.

„Joj, gospa mora biti jako bogata! Morda ne manj kot cesarica.“ Ženica se prime za čelo. Tisti poslednji pogled ji je bil še v srcu, v duši. Oko se ji nehote ustavi na cesaričini sliki poleg cesarjeve na steni.

„Ah! Ali sem imela zares mreno na očeh? Ona je, ona — mati cesarica!“

Ženica teče naravnost v hotel, kjer sta bivali dami. Saj sta povedali, kje stanujeta. Tam vpraša vratarja naravnost, če se more k cesarici, ker bi rada poljubila rob njene obleke in jo prosila odpuščanja.

Vratar gre in se kmalu vrne z odgovorom: „Njeno Veličanstvo cesarica vam sporoča svoj pozdrav, ker zasluži vaša iskrenost in vdanost še vse drugačnega plačila; sprejeti vas pa ne more, ker od nikogar ne zahteva hvaležnosti. Najlepša zahvala je vdano srce. Tako mi je sporočila presvetla gospa cesarica.“

Kmetica je odšla potolažena, a cesarice ni poslej videla nikoli več.

—♦♦♦♦—

Snežinke.

*Rožice trepečejo
v strahu po poljani,
travnica že rumeni
po zeleni plani.*

*Snežec beli iz neba
na polje priplava,
z dihi božajočimi
zemljico uspava.*

*In pod nebom sinjim že
plavajo meglice,
škodoželjno že groze:
oj, gorje, cvetice!*

*In potem že dannadan
padajo snežnice,
pa smehljajo zemlji se
bele krasotice:*

*„Ej, le spančkaj radostno
pod odejo belo,
saj spomladi cvetje bo
novo te odelo! . . .“*

Sokolov.

